

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 248/2015
04.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Браниславе Апостоловић и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у привредном спору по тужби тужиоца Е.– П.у. ДОО из Б., кога заступа пуномоћник И.С., адвокат из Б., против тужене К.б. АД Б., коју заступа пуномоћник П.Б., адвокат из Б., ради исплате дуга у износу од 17.562.260,45 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6295/13 од 11.02.2015. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2016.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца Е. – П.у. ДОО из Б., изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6295/13 од 11.02.2015. године у одбијајућем делу захтева.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију тужиоца.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр.7553/11 од 18.03.2013. године, ставом првим изреке укинута је решење о извршењу тога суда Ив бр.10771/11 од 01.04.2011. године. У ставу другом изреке констатовано је да је тужба повучена за износ од 2.022,51 динар са припадајућом каматом. У ставу трећем изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 2.586.982,94 динара са припадајућом каматом износ од 922.350,04 динара, износ од 1.870,29 динара, износ од 8.884,16 динара, износ од 3.466,82 динара, износ од 3.329,08 динара и износ од 5.067,20 динара са каматом по Закону о висини стопе затезне камате на наведене износе и по датумима доспећа ближе наведеним у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је захтевао да се обавезе тужени да му исплати износ од 263.737,81 динар са законском затезном каматом почев од 06.04.2008. па до исплате и износ од 13.764.579,60 динара са припадајућом каматом по закону, почев од 06.04.2008. па до исплате као неоснован. Ставом петим изреке обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 383. 364,80 динара.

Привредни апелациони суд у Београду пресудом Пж 6295/13 од 11.02.2015. године одбија као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврђује пресуду Привредног суда у Београду П бр.7553/11 од 18.03.2013. године у ставу III, IV и V изреке.

Против другостепене пресуде, у делу у којем је правноснажно одбијен тужбени захтев, тужилац изјављује благовремену ревизију. Ревизију изјављује због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију, тужена предлаже да се ревизија одбаци као недозвољена, а трошкове је опредељено тражио.

Ревизијски суд је испитао побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04 и 111/09) и одлучио као у изреци ревизијске пресуде из следећих разлога:

Ревизија тужиоца није основана.

Нижестепене пресуде нису захваћене битном повредом из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. На друге битне повреде које могу представљати ревизијски разлог тужилац не указује осим што их неодређено помиње као ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању тужени је био у пословном односу са привредним друштвом Е. АД по уговору о инсталацији и одржавању ПОС уређаја број 12108 од 16.08.2002. године, анексима I, II и III истог уговора као и према уговору о пословној сарадњи на пословима одржавања интервенције набавке и поправке телекомуникационих уређаја број 13041 од 18.06.2008. године. Дана 28.03.2011. године уговором о цесији привредно друштво Е. је пренело привредном друштву Е.– П.у. овде тужиоцу своје потраживање у износу од 17.562.260,45 динара које има према туженом. Тужилац овај износ потражује од туженог по основу наведена два уговора од 18.06.2008. и 16.08.2002. године као и по основу уговора о цесији. Тужени је обавештен дана 11.04.2011. године о закљученом уговору о цесији (од 28.03.2011. године). Тужени је 10.11.2011. године уплатио износ од 2.022,51 динар као део утужених износа на рачун овде тужиоца као уступиоца потраживања чиме је признао основаност тужбеног захтева. Тужилац је током поступка повукао тужбу за износ од 2.022,51 динар који се односи на рачун број ... од 05.11.2008. године.

Првостепени суд делимично усваја тужбени захтев из разлога што је потраживање тужиоца делимично застарело. Потраживање по рачуну број ... по коме су извршене услуге закључно са 29.10.2007. године (тужба поднета 30.03.2011. године по протеку рока од три године из члана 374. Закона о облигационим односима) је застарело. Застарело је делимично и потраживање по рачуну број ... за извршене услуге уноса сигурносног двокомпонентног виза кључа по налогу туженог и то унос 6.917 наведених кључева у периоду од 03.07.2007. године до 31.12.2007. године. Потраживање тужиоца није застарело по

истом рачуну за унос 1.300 наведених кључева за период закључно са 12.03.2008. године, јер је обавеза доспевала 05.04.2008. године, па је подношењем тужбе прекинута застарелост пре наступања исте. По утуженим рачунима број ..., ..., ..., ... и ..., потраживање није застарело а тужилац је фактурисао цену сходно приложеном ценовнику. Следом тих разлога, првостепени суд захтев тужиоца делимично усваја а преко досуђеног, до траженог износа захтев тужиоца одбија.

С обзиром на тако утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право када је потврдио првостепену пресуду у делу у којем је одбијен захтев тужиоца услед застарелости.

Ревидент у ревизијским разлозима изражава супротан правни став од израженог става нижестепених судова.

Ревизијски суд не прихвата у ревизији изражене правне ставове. Чланом 374. ЗОО прописано је да међусобна потраживања правних лица из уговора о промету роба и услуга, као и потраживања накнаде за издатке учињене у вези с тим уговорима застаревају за три године (став 1). Застаревање тече одвојено за сваку испоруку робе извршене радове или услугу (став 2).

Имајући у виду да су парничне странке биле у пословном односу, по основу уговора и више анекса, где је обавеза туженог доспевала до 05-ог у месецу за претходни месец, и по оцени Врховног касационог суда, правилно је првостепени суд ценио истакнути приговор застарелости тужиоцевог потраживања. Суд је правилно закључио да је потраживање по рачуну број ... по коме су извршене услуге закључно са 29.10.2007. године а тужба поднета 30.03.2011. године, по протеку рока од 3 године, застарело. Делимично је застарело потраживање по рачуну број ... за извршене услуге уноса сигурносног двокомпонентног низа кључа по налогу туженог и то унос 6.917 наведених двокомпонентних кључева у периоду од 03.07.2007. до 31.12.2007. године. Потраживање није застарело по истом рачуну за унос 1.300 наведених кључева закључно са 12.03.2008. године, јер је обавеза доспевала од 05.04.2008. године па је подношењем тужбе прекинута застарелост пре наступања исте. У преосталом делу потраживање по рачунима број ..., ..., ..., ... и ... није застарело и по истима је тужилац фактурисао цену сходно приложеном ценовнику.

Стога се не могу прихватити наводи ревидента да потраживање у целини није застарело јер се ради о трајној облигацији. Из наведених уговора и анекса уговора произилази да су странке уговориле да ће се плаћање извршити по испостављеним фактурама извођача за пружене услуге до 05-ог у месецу, а за претходни месец. У конкретном случају застаревање тече одвојено за сваку извршену услугу, па је правилан закључак нижестепених судова, да је захтев тужиоца неоснован у делу у којем је тражио исплату дуга доспелог три године пре подношења тужбе. Време трајања уговора није од утицаја на примену другог рока застарелости у односу на трогодишњи рок из члана 374. Закона о облигационим односима. Уговор садржи елементе који га квалификују као уговор о промету роба и услуга, који се састојао из континуираних престација, где рок застарелости

тече одвојено за сваку извршену услугу или рад. Стога су неосновани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права.

Такође закључивање уговора о цесији између повериоца и трећег лица није од утицаја на рок застарелости потраживања повериоца према дужнику из облигационог односа, јер рок застарелости наступа по истеку законом прописаног рока за конкретни правни однос без обзира што је у међувремену закључен уговор о уступању потраживања. Осталим наводима ревидента се у суштини оспорава чињенично стање, а из тих разлога се не може побјјати другостепена пресуда.

Следом реченог, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци применом члана 405. став 1. Закона о парничном поступку.

Суд је захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију тужиоца одбио као неоснован. Ово из разлога што је ревизија тужиоца одбијена као неоснована, па самим тим ни одговор на ревизију тужиоца изјављен од стране тужене није утицао на ревизијско одлучивање. Предузимање такве парничне радње је било непотребно, услед чега је захтев тужене за обавезивање тужиоца да накнади те трошкове одбијен.

Следом реченог на основу члана 161. став 1. а у вези члана 150. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци под два.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**